

Benim Kanıma Göre Senin Kanın

– Mustafa IŞIK · 22 Mart 2010

Bazı tarihçilerin dediğine göre, biz padişahlıktan geldik. Onların astığı astık, kestiği kestikti. Hürriyet yoktu, baskı çoktu. Bu durum 600 yıl devam etti. İnanlık!

Sonunda Cumhuriyet geldi, herkese hürriyet verdi. Artık söz hakkı milletindi; meclisin duvarında “Hâkimiyet Milletindir” yazıyordu. Gözümüzle gördük. İnanmak zorundaydık!

Ben -daha ilkokul birinci sınıfta iken- küçük olduğum için masanın üstüne çıkartılarak “Ey hürriyet, Cumhuriyet” diye şiir okuyarak büyüdüm. Şu 50 yaşımın okuyup/ okuttuğum yıllarında bir o kadar bayram kutladım. Okudum yazdım. Az gelişmiş bazı ülkeler gezdim. Devletsiz olunmazdı, doğru ama millete rağmen devlet olunur muydu? Cumhuriyetsiz olunmazdı, doğru ama "cumhura rağmen; cumhuriyet" olur muydu? Bunları hep düşündüm durdum.

1960-70'li yılların köy hayatında şapkasız iş yapmak zordu ama bazıları “Şapka Hristiyan batıdan getirildi; zorla giydirildi” diyordu. İkiğim içinde gittim-geldim. Okumak hastalığımdı, bulduğum kitabı okurdum. Rahmetli Necip Fazıl da (ö.1983) okuduğum çağdaş yazarlar arasındaydı. “Şapkada şapkayı aşan bir mana vardır” derdi. O kadarlık da farkı olsun. Batı'da Giyim Tel'in direk üzerinde selamlamaya mecbur edildiği zulüm şapkasından bahsedirdi. Başkalarını da okudum ve buldum. Padişah 2. Mahmud fesi Fas'tan getirtmiş; önce askere sonra memurlara ardından da halka giydirmişti. Padişah bu, giydirir. Atatürk'ün şapkayı zorla giydirmesini pek de yadırgamadım. O da ülkenin 1. numaralı adamıydı; istediği gibi giydirmeliydi. Ancak asmak ve hayatta giymeyenin ölünce başına geçirtmek işin akıl tutulması boyutlarıydı.

Fesin şapkadan, şapkanın festen bir farkı yoktu; köy hayatının gerektirdiği iş ortamlarında şapka da giydim.

Tarih öğretmenleri, "Padişah Abdulhamid, 33 sene hükmetmiş" diyordu. Önce inanasım gelmiyordu. Ama aklım erdiğinde başımızda Demirel'i duymuştum; 40'ı solladığımda o hâlâ cumhurun başında, Cumhurbaşkanı olarak duruyordu. Demek ki Abdulhamid'e şaşılacak bir şey yoktu.

Bizden önce bir gençlik vardı; sonraları “68 kuşağı” adını aldı. Gençlik, "komünist-faşist" olarak kamplara ayrılmış, birbirlerini yiyorlardı. Hukuk ve Siyasal Bilgiler Fakültelerini kazanan sağcı gençler, okula giremiyorlardı. Bize Arapça'dan gelen “Hak” kelimesinin çoğulu "hukuk" gelir. Hukukun katli Hukuk Fakültesi'nde yapılıyordu. O gençler rakipsiz olarak okudular, kaymakam, vali, hâkim, savcı oldular. Bunca yıldan sonra sonu TAY'lı biten yerlere oturdular. Zaten çoğunun tuzu kuruydu.

Bir taraf kapitalizmi savunuyordu ama bildiğim kadarıyla çoğunun kapitali yoktu. Kapitalsiz kapitalistler, “Komünistler Moskova'ya!” diyordu. Öte taraf kapitalizm düşmanıydı ama çoğu kapitalist çocuğuydu. Bunlar ötekilere “Faşistler!” diyordu ama zorla dayatma konusunda bir farkları yoktu. Derken 2000 arifesinde, parti liderlerinin bir araya gelmesiyle, köşesiz kaldılar. Niye birbirlerini yediklerini de sormadılar, sorgulamadılar. Artık en büyük ideoloji, menfaatin olduğu yerdi. Bu kuşağa ne oldu? Hepsisi de şimdi bir köşe veya masa başındalar.

90'lı yıllar üniversitesinde “Kimin ne düşüneceği modası geçmiş, kimin ne giyeceği” moduna geçilmişti.

Bu arada "kimin ne giymeyeceği" kendiliğinden devreye giriyordu. Avrupa'da öğrencilerin kravat takmadığını öğrendiğimde, 35 yaşımda bir öğretmendim; cahilliğimden utandım. Rusya'da öğretmenlerin sendikası olduğunu öğrendiğimde 40 yaşımdaydım. Benim gibi okuyup yazdığını söyleyen bir öğretmeni bile bu kadar cahil bir millete, her şeyi devlet adına devletin sahibinin yaptırmayı, gerekirse dayatması gerekiyordu.

28 Şubat Süreci'nde kız öğrencilerin ne giymeyeceği öğretiliyordu. Hâkimiyet milletin ama -başta benim gibi cahil mensupları olan- millete bıraksan kızlar hep başörtülü olur. Ne de olsa "halkın çoğunluğu, Müslüman" deniyordu.

Halka bakıyordum; sorun yoktu. Başörtülü ve açık kızlar kol kola geziyordu. Bunu 365 gün görmek ve görüntülemek mümkündü. Cumhuriyet böyleydi de birilerine ne oluyordu?! Acaba kendi gibi giymeyenlere giymeyi öğretmek mi gerekiyordu? Ne de olsa dayatmak, genlerimizde vardı; dayatmak gerekiyordu.

Padişah 2. Mahmud'un fes devrimi sonrasında "geçmişı hatırlatıyor; yaşayanlar etkilenir" diye mezarlıklardaki kavuklu-sarıklı mezar taşlarının kırıldığını bir yabancı yazardan okudum. Bugünün "Okul dışında örtünen öğretmen, öğrencilere başörtüyü hatırlatıyor" diyen Danıştay mantığını yadırgamadım. Kimdi durumdan vazife çıkartıp; her 10 yılda bir bizzat "ayar" yapıp daha sonra da taşeron tutarak dayatanlar? Bunu söylemek suçtu ve bilsem de yazmamam gerekiyordu.

Uyduruk kelimelere karşı çıkan Necip Fazıl, "kanaat" yerine "kanı" kelimesini kullananlara "Benim düşünceme göre senin düşüncen bozuk" anlamında -karşı cevap olarak- "Benim kanıma göre senin kanın bozuk" derdi.

Mezar taşlarının başlıklarından üniversite okumak isteyen kızların başlarına; ne giyilmeyeceğine kadar uzanan dayatmacı çizgide, fikirde ve şekilde bütün dayatanlara, üstadın dediği gibi, içimden şöyle demek geçiyor:

"Benim kanıma göre, senin kanın bozuk!"